

Börtönűjság

MA MINDENT ÚJRA KEZDHETSZ

SZÍNVONALAS MŰVÉSZET A BÖRTÖNÖKBEN

JÓVÁTÉTEL ÚTJÁN

Színházi produkciók,
képzőművészeti
és kézműves alkotások

HITÉLET

Ünnepi hangolódás
a rácsok mögött

SOKAN GYŰLTEK ÖSSZE

Kiemelt eseményeken vehettek
rész az ország különböző
intézményéből

PÁLYÁZATOK!

**EREDMÉNYHIRDETÉS
ÉS ÚJ FELHÍVÁS**

Börtönűség

MA MINDENT ÚJRA KEZDHETSZ

TARTALOMJEGYZÉK

Kiemelt események.....	2
Hitélet.....	10
Börtönművészet.....	16
Börtönszínház.....	22
Művészeti kitekintő.....	30
Pályázat.....	32
Rejtvények.....	38
Tudtad-e?.....	40

Érdekes

SZÍNES

RÓLAD SZÓL!

Börtönűség

Jó olvasást kívánunk!

KEREK ÉVFORDULÓK NYOMÁBAN: JUBILEUMI ESEMÉNYEKET ÜNNEPELTÜNK

Írta: Kovács Bettina bv. őrnagy (BvOP)

A 2025. év az újítások mellett, az esetenként évszázados múlttal rendelkező intézetek jelenkori megünneplését is jelentette. A törvények megjelenése óta létezik a büntetés-végrehajtás, a magyar rendszer pedig napjainkig rendelkezik olyan egységekkel, amik a modernizáció útján is megőrizték a régi korok emlékeit.

Az esztendő több büntetés-végrehajtási intézet számára is kiemelkedő jelentőséggel bírt, hiszen kerek évfordulójukat ünnepelték. A Balassagyarmati Fegyház és Börtön a 180., a Váci Fegyház és Börtön a 170., a Szege-di Fegyház és Börtön a 140., a Hajdú-Bihar Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézet és a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Intézet

a 130., a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön 120., a Somogy Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézet pedig fennállásának 120. évfordulójához érkezett. 50 évvel ezelőtt nyitotta meg kapuit a Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási, Továbbképzési és Rehabilitációs Központjának Pilisszentkereszti telephelye is.

A jeles évfordulókat ünnepségek, programok, intézetlátogatások keretében tették emlékezetessé az érintett szervezetek, helyenként, pedig időkapuszlat is elhelyeztek a jövő generációi számára. Mindezekkel méltóképpen idézték vissza múltjukat, egyben bemutatták azt a szerepet, amelyet évtizedek óta betöltenek a büntetés-végrehajtásban.

ISTENTISZTELETTEL ÜNNEPELTÉK A PÜNKÖSDÖT A FOGVATARTOTTAK

Szerkesztette: Kékesi Ágota (BvOP)
Közreműködtek: az intézetek sajtóreferensei

Pünkösdi ünnepén több büntetés-végrehajtási intézetben is lehetőség nyílt a fogvatartottak számára istentiszteleten részt venni. Húsvét és a karácsony után ez a harmadik legnagyobb keresztény ünnep. Pünkösdkor a Szentlélek eljövételére és az egyház születésnapjára emlékezik a keresztény világ, melyet a húsvétot követő 50. napon ünnepelnek.

A **Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet** több részlegén szerveztek istentiszteleteket, kulturális előadásokat és közös beszélgetéseket, annak érdekében, hogy a lelki gondozáson keresztül inspirációt nyújtsanak a résztvevőknek. A fogvatartottak a rendezvények során megtekintették a „Szabadító” című filmet, melynek központi témája a megbánás, a megbocsátás és az újrakezdés lehetősége. A Pálhalmi Országos Bv. Intézet évek óta nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a fogvatartottak ne csak büntetésüket töltsék, hanem közben lehetőséget kapjanak a fejlődésre, tanulásra és lelki erősödésre. A pünkösdi programsorozat ennek szellemében valósult meg, és megerősítette: a hit, a közösség és az odafigyelés hármas egysége valódi esélyt adhat az újrakezdésre.

A **Hajdú-Bihar Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézet** pünkösdi istentisztelete a remény és a megújulás üzenetét hordozta, különösen azok számára, akik a rácsok mögött keresik a lelki feltöltődést. Az igehirdetést Mészáros Barna börtönlelkész tartotta, aki Péter apostol történetén keresztül mutatta be a kegyelem erejét. Az alkalmat Durbák József missziós szívhez szóló énekléssel és bizonyoságtétellel tette még személyesebbé és mélyebbé. Jelenléte hozzájárult ahhoz, hogy az ünnep nemcsak

egy liturgikus esemény, hanem valóban személyes átélés legyen a résztvevők számára.

Pünkösdi hetében egy mélyen lelki és emelkedett hangulatú istentiszteletet tartottak a **Tiszaöldi Büntetés-végrehajtási Intézetben**. Az esemény kiemelt része volt a női fogvatartottak kórusának énekes-verses szolgálata, amely bensőséges, megható hangulatot teremtett a kezdés pillanataiban. A közös ima a görögkatolikus hagyományok szerint folytatódott, ahol Ft. Szocska A. Ábel püspök atya, valamint Zoltán György diakónus kezdték meg a liturgikus szolgálatot. A meghívott vendégeket Nyakó Csaba bv. ezredes parancsnok, valamint Nt. Darvas Szilárd Levente református osztályvezető lelkipásztor fogadta, és Dr. Tibay Balázs Marcell bv. alezredes parancsnok-helyettes köszöntötte. A prédikáció egyik központi gondolata egy rózsa példáján keresztül világított rá arra, milyen könnyen alávettjük magunkat a környezetünk elvárásainak – akár olyannyira is, hogy belső és külső tulajdonságainkat megváltoztatva elveszítjük önmagunkat. A szolgálat rámutatott arra is, hogy a túlzott megfelelési kényszer végül nemcsak másoknak, hanem saját magunknak sem tetsző állapotba sodorhat minket.

A **Szegedi Fegyház és Börtön** kápolnáiban is megemlékeztek az elítéltek a Szentlé-

lek eljövételének és kiadásának az ünnepére. Isten szava és ígéje a zárt ajtókon is átjut, ahol mára hét hitfelekezet képviselői járnak be heti rendszerességgel szentmisét, istentiszteletet, imaórát tartani a börtönbe. „Pünkösöd üzenete egy fogvatartott számára az, hogy a szentlélek által minden a sajátja lesz, amit Krisztus érte nyert, az istenkapcsolat és az örök élet.” - mondta Demeter János református börtönlelkész, aki hozzátette, hogy pünkösdvasárnap a Hit Gyülekezete és a Hetednapos Adventista Egyház istentisztelettel szolgál a börtön Mars téri épületében.

A pünkösdi ünnepre készülés keretében 2025. június 4-én, Pál Tamás börtönlelkész szervezésében - aki „civilben” a Pécs-Kelet-Mecseki Református Missziói Egyházközség tagja - a gyülekezet zenekarából Komor Csaba lelkipásztor vezetésével hat fő érkezett, hogy a **Baranya Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézet** új imatermében zenés áhítatot tartsanak a fogvatartottak

részére. A zenészek gitárt, csellót, fuvolát, cajon dobos hoztak magukkal, mellyel kísérték az énekeseket. Két csoport vett részt a dicsőítő alkalmon, előbb a férfi-, majd a női fogvatartottak hallgathatták a biztató üzenetet. Az alkalmon vendégek és fogvatartottak a felcsendülő dallamokon és a hitvalló szövegeken keresztül, közösen énekelve, imádkozva adtak hálát Istenbe vetett hitükért, és fejezték ki a bennük lévő reménységet. A Biblia alapján az intézet lelkipásztora hirdette az ígét és mondott áldást. A fogvatartottak nagyon örültek ennek a kivételes lehetőségnek és mielőbb várják az új alkalmat az egyházközség vendéglátására.

A Somogy Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézet fogvatartottjai a börtönkápolnában gyűltek össze és hallgatták meg az szentírás pünkösdi örömhírét. A szentmisét Horváth József atya, honvéd ezredes, a kaposvári katonai helyőrség kiemelt tábori lelkésze mutatta be, dr. Sitkei Lukács diakónussal, a Kaposvári Büntetés-végrehajtási Intézet börtönlelkészével. Gitáros-énekes zenei szolgálatot Lelovics László, a Magyar Testvéri Börtöntársaság önkéntese adott. Tanúságtételt mondott és ministrált Perlaki József, a cursilló önkéntese. A résztvevő 22 fogvatartottból voltak, akik elvégezték a szentgyónást is, illetve számosan járultak szentáldozáshoz. A szentbeszédben hallhattuk, hogy akkor is és ma is, sőt a jövőben is, a világ végéig velünk van a Szentlélek.

SZÍVBŐL JÖVŐ KÖSZÖNTÉSEK ANYÁK NAPJA ALKALMÁBÓL

Szerkesztette: Kékesi Ágota (BvOP)
Közreműködtek: az intézetek sajtóreferensei

Május első vasárnapján az édesanyákat köszöntjük, kifejezve hálánkat és tiszteletünket irántuk. Anyák napja alkalmából több intézetben is emlékezetes programmal készültek, amelynek során a fogvatartottak köszönthették az anyukákat. Érdekesség, hogy Magyarországon először 1925-ben a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt tartotta az első ünnepet - összekapcsolva a májusi Mária-tisztelet hagyományaival, majd 1930-tól egy hivatalos miniszteri rendelet az iskolai ünnepélyek közé sorolta az anyák napját.

A **Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet** fogvatartottjai a különleges nap alkalmából jóvátételi program keretében ajándékokat készítettek a mezőfalvi Cordastella Nyugdíjas Otthon és a dunaújvárosi Egyesített Szociális Intézmény és Árpád Házi Szent Erzsébet II. számú Idősek Otthona lakói számára. Az intézet munkatársai által átadott ajándékokat a legnagyobb odafigyeléssel és szeretettel készítették, ezzel is kifejezve tiszteletüket és megbecsülésüket az édesanyák iránt. A készített ajándékok mindegyike arra szolgált, hogy örömet és szeretetet csempésszenek az otthon lakóinak életébe.

A **Hajdú-Bihar Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézetben** szívből jövő, hangszeres műsorral készültek a fogvatartottak, akik meghitt és felemelő hangulatban köszöntötték az anyukákat és nagymamákat. Az ünnepség keretében a börtönlelkész is megosztotta gondolatait, bensőséges szavakkal tisztelve az anyaság szépsége és

ereje előtt. A hallgatóság könnyes szemmel, meghatóan fogadta az előadást.

A **Budapesti Fegyház és Börtön** reintegrációs tisztjei az idei anyák napja alkalmából különleges, kiscsoportos foglalkozást tartottak a fogvatartottak részére, amely az elítéltek érzelmi támogatására és reintegrációjának elősegítésére összpontosított. Az esemény célja egy olyan közösségi élmény biztosítása volt, melyben anyák napi témájú versekkel, felolvasásokkal és szavakkal emlékeztek meg az édesanyák iránti nagyrabecsülésükről. Az anyák napi tematikájú versek mindegyike más-más szempontból közelíti meg az anya és a gyermek, valamint a családi kapcsolatok fontosságát, de közös bennük a tiszta, mély szeretet és az érzelmek finom ábrázolása. A programon a fogvatartottak többek között megismerkedhettek József Attila: Mama, Móra Ferenc: Anyának, illetve Donászy Magda: Ajándék című műveivel is.

XII. ORSZÁGOS FOGVATARTOTTI IMANAP

A HIT EREJE A REINTEGRÁCIÓ ÚTJÁN

Szerkesztette: Maris-Vidu Anita bv. hadnagy (BvOP)
Közreműködtek: az intézetek sajtóreferensei

Különleges eseménynek adott otthont a **Tököli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet**: a börtön udvarán rendezték meg 2025. június 19-én a XII. Országos Fogvatartotti Imanapot, ahol a hitélet erősítése érdekében találkoztak egymással a vallásukat a büntetés-végrehajtásban is gyakorló fogvatartottak. A nap a hit, a remény és az emberi méltóság megőrzése jegyében telt.

A már hagyománynak számító egész napos szabadtéri rendezvényre az intézetekből mintegy 100 fogvatartott érkezett, online formában pedig az ország több bv. intézete csatlakozott. A program lehetőséget adott elcsendesedésre, önvizsgálatra, és arra, hogy a résztvevők Istenhez fohászkodva új utakat találjanak az életükben.

A rendezvény résztvevőit – mind a tököli helyszínen jelen lévőket, mind az ország más bv. intézeteiben élő közvetítésen keresztül bekapcsolódókat – **Nagy Balázs István bv. ezredes**, az intézet parancsnoka köszöntötte. Az ünnepélyes megnyitón az intézetek lelkészei, a vendégek és a fogvatartottak közösen vettek részt, közösen imádkoztak.

Az imanap egyik kiemelkedő mozzanata **Katona Viktória, a Magyarországi Református Szeretetszolgálat Alapítvány ügyvezető igazgatójának** igehirdetése volt. Szavai mélyen megérintették a hallgatóságot és arra világítottak rá, hogy a hit támaszt nyújthat még a legnehezebb élethelyzetekben is. Az igei tanítás a lelki megújulás fontosságát hangsúlyozta, különösen azok számára, akik a mindennapokat zárt körülmények között élik meg.

A program közös énektanulással folytatódott, majd a fogvatartottak rendkívül színvonalas zenés és verses előadásai következtek, melyek a hitre találás személyes élményeit, a megtérés belső küzdelmeit, valamint az imádság és a közösség megtartó erejét állították a középpontba. A különböző előadások nagy hatást gyakoroltak a jelenlévőkre, mind azt bizonyították, hogy a lelki fejlődés és a hit ereje kulcsszerepet játszhat a börtön falai mögött is elinduló reintegrációs folyamatokban. A programot a lelkészek és a reintegrációs tisztek közreműködése tette teljessé, akik már az eseményt megelőzően segítették a fogvatartottakat felkészülésükben, valamint támogatták őket lelki útjukon.

A rendezvény végén a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Fogvatartási Ügyek Szolgálatának összefoglalója zárta a napot.

Az esemény ismét megerősítette a bibliai alapelveket, miszerint „egymás hite által épülünk”, hangsúlyozva a közösség és a hit erejét a megpróbáltatások idején. Az imanap célja túlmutatott az alkalmi lelki épülésen: olyan találkozási pontot teremtett, ahol az elítéltek megtapasztalhatták, hogy nincsenek egyedül – sem a hit útján, sem az újrakezdés reményében. A hit – mint belső tartás és erkölcsi iránytű – kulcsfontosságú szerepet tölt be a társadalomba való visszailleszkedés folyamatában. A fogvatartotti imanap évről évre arra hívja fel a figyelmet, hogy az emberi méltóság, a bűnbánat és a lelki megújulás lehetősége mindenki számára adott – még a rácsok mögött is.

„NOÉ BÁRKÁJA” VALLÁSI PROGRAM

- Interjú a creditszerző program felelősével

Szerkesztette: Kékesi Ágota (BvOP)
Közreműködtek: az intézetek sajtóreferensei

A sátoraljaújhelyi börtönben a börtönlelkészi feladatokat 2023 óta ellátó Mészáros Ferenc atyával, a „Noé bárkája” vallási program felelősével Pavlics Tamás bv. főhadnagy, a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön sajtóreferense beszélgetett.

A beszélgetés előzménye, hogy a magyar büntetés-végrehajtási szervezet a fogvatartottak hatékonyabb reintegrációja érdekében a korábbi rezsim helyett a kategóriákba sorolásra tért át. A kategória-rendszer lényegi eleme az elítéltek motivációjának fejlesztése a kategóriák közötti átjárhatóság megteremtésével.

MÁR A MÁSODIK SOROZATA INDULT A „NOÉ BÁRKÁJA” NÉVRE KERESZTELTE VALLÁSI KREDITSZERZŐ PROGRAMNAK. HONNAN JÖTT AZ ÖTLET, HOGY MÁS TEMATIKÁK MELLETT, A VALLÁSHOZ IS KAPCSOLÓDJON KREDITSZERZÉSI LEHETŐSÉG?

Az ötlet tőlem származik, és a korábbi lelkipásztori tapasztalataimra alapozva, tavaly – amikor a creditszerző programok elkezdődtek a jogszabályi változások nyomán – azzal a szándékkal indítottam el az első sorozatot, hogy a vallási dolgok iránt nyitott fogvatartottakkal együtt gondoljuk végig, honnan is van a világ, honnan van az élet, az ember, hol van a helyünk a világban, mi is az életünk igazi célja, és hogyan is tudjuk ezt a célt elérni.

IGAZÁN EMELKEDETT DIDAKTIKUS CÉLOK EZEK. MÓDSZERTANILAG HOGYAN ÉPÜL FEL A PROGRAM?

A program tizenöt alkalomra lebontott tematikája gyakorlatilag ezt a kérdéskört járja körül. A kb. egy órás alkalmak az ismeretátadáson túl, természetesen jó alkalmat adnak a beszélgetésekre, az igazi együtt gondolkodásra a 15 fogvatartott között.

HA JÓL ÉRTEM, AKKOR EZEK AZ ALKALMAK NYITOTTAK, AZAZ NEMCSAK A VALLÁSOS FOGVATARTOTTAK „GONDOLKODHATNAK EGYÜTT” AZ ÉLET NAGY KÉRDÉSEIRŐL? MÁSKOR IS BEFÉRNEK A BÁRKÁBA...

Célzottan nemcsak a vallásos, imaalkalmakra folyamatosan járó fogvatartottak be-

vonása volt a cél, hanem olyan börtönlakók megszólítása is, akik pusztán csak érdeklődnek és megfelelő nyitottsággal állnak az adott kérdések felé. A bárka elnevezés is erre a tágasságra utal, ahova sokan beférnek, ahol sokféle ember sokféle véleménye elfér egymás mellett. És így valamennyi fogvatartott bevonható, hiszen egyrészt semmiféle vallásos, vagy kifejezetten keresztény előképzettséget, meglévő ismeretet nem igényel a programban való részvétel, másfelől – a filozófus Blaise Pascal gondolata után szabadon – a szív érveit is megpróbáljuk összeszedni az ész érvei mellé.

MIKÉNT KAPCSOLÓDNAK ÖSSZE EZEK A VALLÁSI, FILOZÓFIAI REFLEXIÓK A REINTEGRÁCIÓS CÉLOKKAL?

A program célja természetesen a fogvatartottak reintegrációja az alapvető vallási értékek megismerése és saját életbe történő beépítése által. Azt pedig számos tematikus kutatás alátámasztja, hogy a fogvatartottak közt végzett bármiféle reintegrációs tevékenység legeredményesebb területe a vallási reintegráció. Nem pusztán egyszerű gyakorlatokat kívánunk tehát végezni, hanem a fogvatartottaknak a világról, embertársaikról és önmagukról alkotott képét és viszonyulásait igyekszünk mindenféle vallási reintegrációs programon keresztül a jó irányba terelgetni, az életüknek igyekszünk egy merőben új alapot adni.

AZ ÚJ KENYÉR ÜNNEPE A HAZAI BÖRTÖNÖKBEN

Szerkesztette: Kékesi Ágota (BvOP)
Közreműködtek: az intézetek sajtóreferensei

Augusztus 20-a nem csupán az államalapítás ünnepe, hanem egybe forrt a magyar kenyér köszöntésével is. A hazai börtönökben is megemlékeztek az alkalomról: több helyütt ünnepi szentmisén szentelték meg az új kenyeret, és tematikus reintegrációs foglalkozásokon vehettek részt a rabok. A bv. szervezet gazdasági társasága, az Annamajori Kft. sütödéi pedig az év minden napján nem csak friss kenyérrel, hanem közel 350 féle péktermékkel látják el az ország börtöneit.

Naponta 1400 darab kiscipót és 3000 darab péksüteményt sűtnék a fogvatartottak az Annamajori Kft. szegedi péküzemében, ahová minden nap reggel fél héttől vonul ki a Csillagbörtönből és dolgozik tíz elítélt pékek irányításával egy műszakban, napi hat órában. Ebben az üzemben a műszak hétfőtől szombatig tart, így augusztus 20-án is működtek a kenyér-sütő kemencék.

A hagyomány szerint az aratás után Szent István-napra sűtik meg az új búzából készült első kenyeret. A hazai börtönökben az új kenyér ünnepe alkalmából a fogvatartottak részére rendszerint szentmisét celebrálnak. Az istentiszteleten a közös imádkozás mellett a lelkész hagyomány szerint megszenteli a kenyeret, felszeleteli majd szétosztja a darabjait.

A belső ellátás keretében mára már az Annamajori Kft. sütödéi látják el az ország börtöneit friss péktermékekkel az ország több pontján: egy központi pékséggel Baracskán, illetve két fiókpékséggel Szegeden és az idei évtől már Tiszalökön is. Az üzemek kapacitása lehetővé teszi a külpiaci értékesítést is, így a termelés folyamatosan bővülő mértékben a „külső” piacok felé irányul. A büntetés-végrehajtási szervezet a 2024. évben közel 1700 tonna kenyeret állított elő és megközelítőleg 1000 tonna pékárut sűtött a mai kor elvárásainak magas színvonalon megfelelő sütödéiben.

Az üzemnek köszönhetően van lehetőség olyan hiányszakma, mint a pék mesterség nem csak elméleti, hanem gyakorlati elsajátítására is. A végzett elítéltek pék szakmunkás bizonyítványukkal nagyobb eséllyel tudnak szabadulásukat követően munkát vállalni és visszailleszkedni a társadalomba.

*Halottak napja
a rácsok mögött -*

AMIKOR
AZ EMLÉKEZÉSNEK
HATÁRAI VANNAK

Írta: Tóth-Kuzsella Ágnes bv. törzsőrmester -
V. Agglomerációs Központ
(Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézet)

A halottak napján a legtöbben szeretteik sírjához mennek, gyertyát gyújtanak, emlékeznek, de vannak, akik ezt csak gondolatban tehetik meg – azok, akik a börtön falai között élnek. Ők hogyan emlékeznek? Hogyan élnek meg a veszteséget ott, ahol minden mozdulat engedélyhez kötött?

Kint, a temetőben ilyenkor gyertyák fénye ragyog, virágillat száll a levegőben, és az emberek csendesén sétálnak sírról sírra. A halottak napja az emlékezés ideje – a szeretet, a veszteség, a múlté. De mi történik azokkal, akik nem léphetnek át a temetőkapun? Akik számára a gyertyafény nem az ablakpárkányon, hanem a börtön falain belül pislákol?

A fogvatartottak számára ez a nap különös súlyt hordoz. A börtönökben ilyenkor engedélyeznek valamilyen formájú megemlékezést: rövid istentiszteletet, közös imát, vagy egyszerűen csak egy perc csendet. De a valódi gyász itt más. Nincs sír, amit meglátogathatnának, nincs virág, amit letennének, és nincs családtag, akivel együtt emlékezhetnének. A börtön falai között az emlékezés belsővé válik – egyfajta párbeszéddé önmagukkal, a múlttal, és mindazzal, amit elvesztettek. Sokan közülük nemcsak a halottaikat

gyászolják, hanem azt az életet is, amit maguk mögött hagytak. Egyesek számára ez a nap a megbánásról szól, másoknak a tehetetlenségről. Van, aki levelet ír a szívében annak, aki már nem olvashatja. Van, aki csak csendben ül a zárkában, és hagyja, hogy a múlt lassan beszivároгjon a gondolataiba.

A halottak napja a börtönben nem a külsőségekről szól – hanem arról, hogy az ember képes-e még kapcsolatot érezni valakihez odakint. Egy gyertya fénye helyett talán csak egy gondolat gyullad fel, de az is ugyanazt jelenti: „nem feledtelek el.” Talán ez a nap tanítja meg leginkább, hogy az emlékezés nem helyhez kötött. Hogy a gyász nemcsak a temetőben lakik, hanem ott is, ahol a falak magasak, és a csend vastagabb a levegőnél. A börtönben a halottak napja nem csupán az elhunytakról szól – hanem arról is, amit még élőként próbálunk megérteni: a veszteség, a bűnbánat és a remény határvonalairól.

A halottak napja a rácsok mögött is ugyanarra emlékeztet: hogy minden veszteségben ott rejlik a vágy a megváltásra. És amíg valaki gyertyát gyújt – akár csak a lelkében –, addig a fény sosem alszik ki teljesen.

TÍZ ÉVES A HAZAI BÖRTÖNCURSILLO

Írta: Pavlics Tamás bv. főhadnagy -
V. Agglomerációs Központ
(Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön)
Szerkesztette: Maris-Vidu Anita bv. hadnagy (BvOP)

A börtöncursillo egy meghatározó találkozás. Találkozás önmagunkkal, Krisztussal és a világgal. A mallorcai eredetű kereszténységgel megismertető, a kereszténységről szóló „kurzus”, „lelkigyakorlat” nem csupán egy ismeretterjesztő előadás-sorozat és nem is csak egy elmélkedést, elcsöndesedést elősegítő kontemplatív időszak. A Börtöncursillos Titkárság már kilenc bv. intézetben működik, 2025. május 5-én pedig a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtönben közösen ünnepelték az első magyarországi börtöncursillo 10 éves évfordulóját.

Az ünnepség nagy megtiszteltetés volt ez nem csak az intézet, de az ott elhelyezett fogvatartottak számára is. Az alkalomnak megvolt a történelmi oka: néhai Hajdú Miklós börtönlelkész kezdeményezésére ugyanis a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön adott otthont az első magyarországi börtöncursillonak 2014. november 26-28. között.

Számos vendég fogadta el a titkárság és az intézet meghívását: börtönlelkészek, a cursillos közösség tagjai, intézetparancsnokok, valamint külön öröm volt, hogy körükben köszönthették Székely János szombathelyi római katolikus püspököt és Barna Sándort, a Tiszáninneri Református Egyházkerület püspökét, akik a parancsnoki köszöntőt követően, a fogvatartottak részvételével és ze-

nei szolgálatával ünnepelt ökumenikus istentiszteletet vezették.

A program további részében előadásokra, tanúságtételekre került sor. Székely János a hazai cursillo történetét mutatta be, amit Demeter Csabának, a Börtöncursillos Titkárság elnökének az elmúlt évtized eredményeit részletesen adatoló prezentációja követett, majd Szilassy Roland bv. alezredes reintegrációs szempontból elemezte a börtönpasztorációba bevont, az APAC körleten elhelyezett, ill. a börtöncursillót végzett fogvatartottak eredményeit, a visszaesés elkerülésének radikális változását.

Az előadásokat a börtöncursillokban részt vett különböző felekezetű lelkészek tanúságtételei követték. Butsy Lajos és Mészáros Ferenc római katolikus valamint Szabó István görög katolikus papokat követően Tóth Viktória református lelkész után két volt fogvatartott, Lólé Attila és Terebes Gergő osztották meg tapasztalataikat arról, hogy mit jelentett számukra a börtöncursillo az intézet falain belül és szabadulásuk után.

AZ ADVENTI ÜNNEP EREDETE, HAGYOMÁNYAI ÉS JELKÉPEI

Írta: Kékesi Ágota (BvOP)

Az APAC részleg és a cursillo nyújtotta keresztény gondolkodásmód sok tekintetben hasonló egymáshoz. Az APAC körleten keresztény alapelvek szerint élnek mindennapjaikat az elítéltek, amely az adventi időszakban különösen hangsúlyossá válik. Ilyenkor évről évre olyan vallási programokban vehetnek részt - például vallási foglalkozásokon, szentmiséken -, amelyek a karácsonyra való felkészülést segítik. A fogvatartottak karácsonyát szebbé teszik a várakozás időszakában az imaórák, az ünnepi szentmisék, és a zenés istentiszteletek, és egyben erős közösségi élményt is teremt az intézet lakói számára.

Az advent a kereszténység egyik legfontosabb időszaka, amely a karácsonyra, Krisztus születésének ünnepére való lelki felkészülést jelenti. Neve a latin adventus Domini - „az Úr érkezése” - kifejezésből ered, és a 4-5. századi Galliáig vezethető vissza. Advent első vasárnapja egyúttal az egyházi esztendő kezdete is. Advent az András napjához legközelebb eső vasárnapon kezdődik, és szentestéig tart. Régen kisbőjtnek is nevezték, amikor tilos volt a lakodalom és a táncos mulatság.

Az adventi idő liturgikus színe a lila, ami a bűnbánat színe. Kezdetben az advent hat hétig tartott, végül a 6. században rögzült a mai, négyhetes formája. A katolikus egyházban ekkor tartják a hajnali miséket, a róratékat.

A leghíresebb adventi népszokás ma az adventi koszorú készítése és gyertyáinak meggyújtása. A hétről hétre egyre nagyobb gyertyafény Jézus eljövételének közeledtét jelképezi. A koszorún három lila és egy rózsaszín gyertya foglal helyet, és mindegyiknek saját jelentése van. Az első gyertya a hit jelképe. Ádámot és Évát szimbolizálja, akiknek Isten elsőként ígérte meg a megváltást. A második gyertya a zsidó népet szimbolizálja, akiknek Isten megígérte, hogy közülük való lesz a Messiás, ezért ez a gyertya a remény jelképe. A harmadik, rózsaszínű gyertya az öröm jelképe. Szűz Máriát szimbolizálja, aki megszülte Jézust. A negyedik, utolsó gyertya Keresztelő Szent Jánost szimbolizálja, aki Jézus közelgő eljövételéről és a bűnbánatról prédikált a népnek, ezért ez a gyertya a szeretet jelképe.

A művészet „bezárt szabadságai”

BÖRTÖNÉPÜLETEK A FOGVATARTOTTI ALKOTÁSOK TÜKRÉBEN

Írta: Végh Zsuzsanna bv. őrnagy (BvOP)

A Budapesti Börtönmúzeum megnyitása alkalmából a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Fogvatartási Ügyek Szolgálat (FÜSZ) 2025. január 30-án képzőművészeti pályázatot hirdetett valamennyi büntetés-végrehajtási intézetben elhelyezett fogvatartott részére. Az Országos Börtön Képzőművészeti Pályázatra három témakörben várták a börtönépület-ábrázolással kapcsolatos munkákat: „Szabadulásom”, „Függőségeim”, valamint „Mindennapjaim a börtönben”.

A pályázatra akril, akvarell, tempera, valamint olaj technikával készült 20x40 cm, 40x40 cm, és 80x50 cm méretű, pályázónként legfeljebb két vászonkép alkotással lehetett nevezni.

A fogvatartottak a festményeket reintegrációs program keretében készíthették el, fontos szempont volt a minél nagyobb arányú részvétel. A 2025. február 28-ai beküldési határidőig minden agglomerációt érintően 21 bv. intézetből 81 fogvatartott összesen 89 alkotást nyújtott be.

A képzőművészeti pályázatról, a BvOP FÜSZ kiemelt főreferense, Szakolczy Judit bv. őrnagy osztott meg részleteket.

MILYEN INDÍTTATÁSBÓL, MILYEN CÉLLAL SZÜLETETT A PÁLYÁZAT?

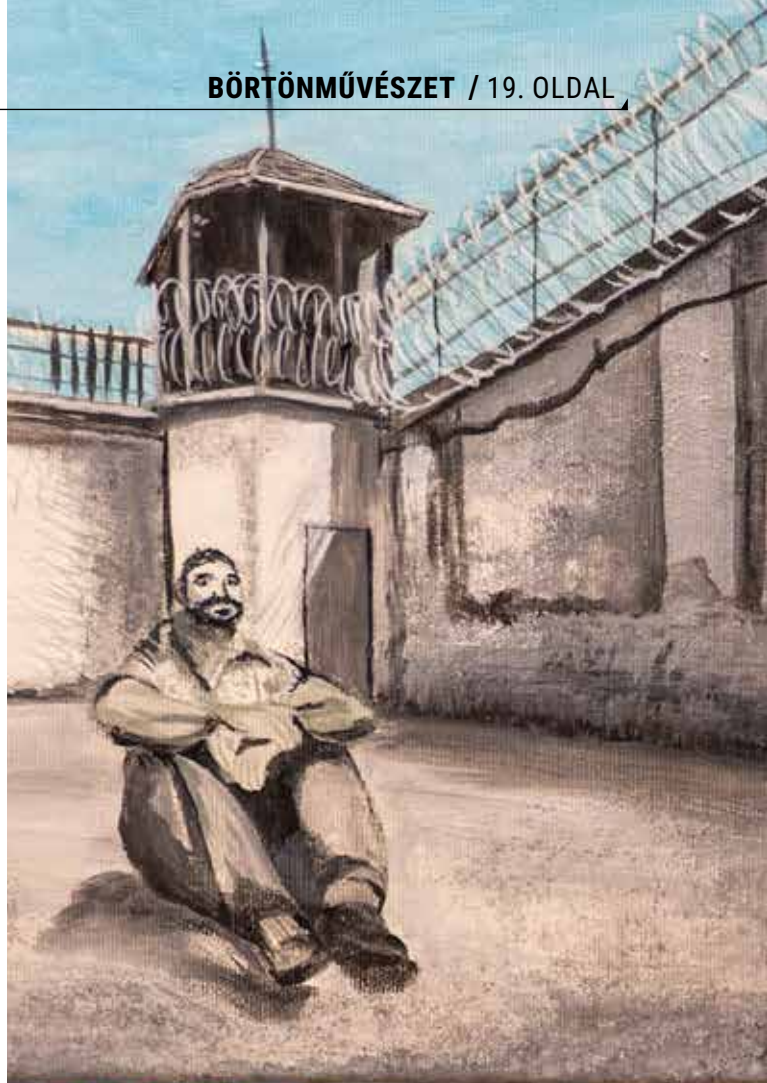
A meghirdetett pályázat célja egyrészt az volt, hogy előtérbe helyezze a 2025-ben több hazai bv. intézet alapításainak kerek évfordulója kapcsán az épületek jelentőségét, másrészt a fogvatartottak általi ábrázolását, egyúttal teret biztosítson a tehetségük kifejezésére, bemutatására. Mindezeken túl a börtönépület lefestése lehetőséget ad arra is, hogy a fogvatartottak „kívülről” tekintsenek jelenlegi élethelyzetükre. Az épület nem csupán egy fizikai tér, vagy környezet, hanem szimbóluma lehet a szabadság elvesztésének, a bezártságnak és az önvizsgálatnak is. A börtönépületnek akár realista, akár absztrakt módon történő megfestése lehetőséget teremt a kimondatlan gondolatok, érzések – mint bűntudat, remény, félelem, stb. – megjelenítésére.

MELYIK VOLT A „LEGKELENDŐBB” TÉMA A FOGVATARTOTTAK KÖZÖTT? A HÁROM LEHETŐSÉG KÖZÜL MELYIK TÉMAKÖRRE MENNYI MŰVEL NEVEZTEK?

A benyújtott alkotások nagy része két téma között egyenlő arányban oszlott meg. A kiírt lehetőségek közül a leginkább a „Szabadulásom” és a „Mindennapjaim a börtönben” ihlette meg a fogvatartottakat, ezekre egyaránt 39 pályamű érkezett. Az összes pályázóból nyolcan éltek a maximálisan benyújtható két vászonkép lehetőségével, azonban szám szerint ezek között is egyensúly volt az előbbi két témakört érintően. A „Függőségeim” címszó alatt 11 vászonképet festettek, így összességében elmondható, hogy a másik két téma volt most kedveltebb a kreatív alkotók között.

MI VOLT A PÁLYAMUNKÁK BEÉRKEZÉSÉNEK FOLYAMATA?

Az elkészült alkotásokat az agglomerációk által kijelölt személyi állományi tagok személyesen juttatták el a Fogvatartási Ügyek Szolgálatára részére. Munkatársammal összeítettük és valamennyi pályamunkát nyilvántartásba vettük, majd átadtuk a Budapesti

Börtönmúzeum részére, ahol a megnyitót követően a pályamunkák még 2025 augusztus közepéig kiállítás keretében voltak megtekinthetők.

AZ ELBÍRÁLÁS HOGYAN ZAJLOTT, VOLTAK „BÍRÁLÓ TAGOK”?

A pályázat célja ezúttal nem az alkotók versenyeztetése volt. A beérkező pályamunkákat megvizsgálva nehéz kihívás lett volna meghatározni helyezésüket. A produktumok közül számos darab a nehezítő nevezési feltételek – a témakörök feltétlen épületábrázolás mellett történő megjelenítése – ellenére is várakozáson felüli színvonalat képviselve mesélnek küzdelmekről, vágyakról és megújulásról. Mindegyik egy-egy egyéni történetet hordoz, de együtt egy nagyobb egységet is alkotnak: azt az üzenetet közvetítik, hogy minden ember képes változni, tanulni, fejlődni, ha lehetőséget kap rá.

MI TÖRTÉNIK A PÁLYÁZAT LEZÁRÁSÁT KÖVETŐEN A BENEVEZETT KÉPEKKEL?

Az alkotások megtekintésére a nagyérdeműnek is lehetősége volt a Szent Adorján-napja alkalmából hagyományosan 2025 szeptember 6-án megrendezett országos Családi napon az Orczy-parkban. A Fogvatartási Ügyek Szolgálat a helyszínen kiállítást rendezett a legszebb pályamunkákból, amelyek kiegészültek korábbi magas színvonalat képviselő fogvatartotti alkotásokkal is. A pályamunkák a továbbiakban a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága épületének első emeleti hátsó szárnya folyosóján kapnak helyet, lehetőséget adva széleskörű megtekintésükre a BvOP munkatársai körében is. Az állandó kiállítás várhatóan még idén, az év végére készül el. A fogvatartottak számára meghirdetett képzőművészeti pályázatok fontos szerepet játszanak a reintegráció támogatásában. A kreatív alkotás és az önreflexió révén hozzájárulnak a fogvatartottak pozitív önképének erősítéséhez. A pályázaton való részvétel nemcsak művészi tevékenység, hanem az értékteremtés élményét is nyújtja, ami elősegíti a fogvatartottak személyes fejlődését.

„Újra hasznosan” – jóvátétellel készülnek a szabadulásra

Szerkesztette: Maris-Vidu Anita bv. hadnagy (BvOP)

Közreműködtek: az intézetek sajtóreferensei

Idén sem maradtak jóvátételi program nélkül a fogvatartottak az EFOP Plusz programnak köszönhetően. A „Társadalmi kohéziót erősítő komplex bűnmegelőzési és reintegrációs program” foglalkozási rehabilitációs szolgáltatás keretében országszerte, zömmel újrahasznosított anyagokból készített kézműves használati és ajándéktárgyakat készítettek a rabok, amelyeket aztán jótékony célra ajánlottak fel.

JÁTEKOS JÓVÁTÉTEL

A baracskai objektumban hét fogvatartott készített a szépkorúak számára újrahasznosított anyagokból kézműves termékeket, melyeket az Aranybárka Idősek Otthonának ajánlottak fel. A 3D Origami technikával megvalósított dekorációk, memóriajátékok és újrahasznosított anyagokból készült fejlesztő társasjátékok nemcsak az idősek szellemi frissességét segítik, hanem a közösségi életet, társas kapcsolataikat is erősítik, szebbé teszik lakókörnyezetüket. Az otthon lakói nagy örömmel fogadták a felajánlást, amely nem csak új társasjátékokat, hanem figyelmet és törődést is közvetített feléjük.

EURÓPAI HULLADÉKCSÖKKENTÉSI HÉT - „ÁLLATI” JÓVÁTÉTEL

A Sopronkőhidai Ipari és Szolgáltató Kft. szabászati hulladékából folton-folt varrástechnikával kutyafekhelyeket és csont alakú játékokat készített 14 elítélt, akik a Sopronkőhidai Fegyház és Börtönben töltik büntetésüket. A termékek részben az Európai Hulladékcsökkentési Hét akciójához kapcsolódva készültek, melyek – jóvátételi felajánlás keretében – a Nektek Ugatunk Állatvédő Egyesületnek kerültek átadásra. A foglalkozások során az EFOP Plusz szakmai vezetője és a helyi szakmai megvalósítók nyújtottak támogatást a fogvatartottaknak.

„A MŰVÉSZET MINDENKIÉ! – SZÍNPADON AZ EMBERI MÉLTÓSÁG”

Írta: Maris-Vidu Anita bv. hadnagy (BvOP)

A Nemzeti Bünt megelőzési Tanács által támogatott „Színek az esélyhez – Művészettel az esély-egyenlőség jegyében” című bünt megelőzési pályázat, „A Művészet Mindenkié! – Színpadon az emberi méltóság” programelemével a büntetés-végrehajtási szervezet a magyar társadalom leginkább kiszolgáltatott tagjainak adott lehetőséget szereplésre a színház, az önkifejezés és az élő közösség ereje által. A fogvatartottak mellett a fedél nélküliek, az értelmi akadályozottsággal élő személyek, valamint a javítóintézeti növendékek színjátszó csoportjai is bemutatkoztak a 2025. október 17-én, a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet színháztermében megrendezett eseményen.

A Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet fogvatartotti színjátszó csoportja mellett három külső színtársulat mutatkozott be. Az 1998-ban alakult Baltazár Színház az egyetlen olyan színtársulat hazánkban, melynek tagjai értelmi sérült színészek. Az AHA Színpad (A Hajléktalanok Színpada) – Magyarország első, és napjainkig egyetlen rendszeresen működő, hajléktalanokból, és valaha volt hajléktalanokból álló színpada, Az említettek mellett az Aszódi Javítóintézet, Általános Iskola, Szakiskola és Speciális Szakiskola növendékei is készültek egy előadással.

Az egységes témán („Hol a helyem?”) alapuló performansz lehetőséget adott a különböző társadalmi helyzetben élő csoportok saját nézőpontjukból történő feldolgozásra.

Az eseményt Kovács Mihály bv. ezredes, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága, Fogvatartási Ügyek Szolgálatának szolgálatvezetőjének köszöntője nyitotta meg, majd a színtársulatok bemutatói következtek. Az előadásra a külső színtársulatok kísérőkkel érkeztek, de a fogvatartottak hozzátartozóinak is lehetősége nyílt megtekinteni a színdarabot

A csoporttagok – különösen a fogvatartottak – megtapasztalhatták a közösséghez tartozás érzéséhez hozzájáruló értékteremtés lehetőségét. A színpadi szerepvállalás a változás és újrakezdés lehetőségét demonstráló erőteljes üzenetet közvetít a közönség, a közösség felé. Hisszük, hogy a színház eszköze lehet a változásnak és ebben az esetben maga a változás színpadi formát ölt.

A projektelem célja nem csupán kulturális értékteremtés, hanem társadalmi szemléletformálás és érzékenyítés is volt: a nyitottság, a párbeszéd és az empátia kultúrájának erősítése. A program bűnmegelőzési jellege abban rejlik, hogy a színjátszás során a fogvatartottak önreflexiót gyakorolnak, amely által felismerhetik saját viselkedésük, illetőleg döntésük következményeit. Fejlődik érzelmi intelligenciájuk, amely segíti a társas kapcsolatok erősödését és az agresszió csökkentését, a szabályokhoz alkalmazkodás révén erősíti a társadalmi normák elfogadását, továbbá a pozitív visszaigazolások által önértékelésük javul, amely csökkenti a visszaesés esélyét.

A rendezvény végén a színjátszó csoportok szereplőinek Kovács Mihály bv. ezredes az eseményt megörökítő emléklapot, emléklapettet, a színjátszó csoportok vezetői számára pedig az alkalmat megörökítő dísztalat adott át, rövid záróbeszédével egybekötve.

A rendezvény befejezését követően a vendégszereplők, kísérőik, valamint a külső színjátszó csoportok vezetőinek lehetősége nyílt intézetlátogatás keretében betekinteni a börtön falai mögé.

Színpadon a nyolc boldogság himnusza

Szerkesztette: Kékesi Ágota (BvOP)
Közreműködtek: az intézetek sajtóreferensei

A korábbi években megvalósított hasonló jellegű, művészeti alapokra helyezett bűnmegelőzési programok sikerességére tekintettel 2025-ben, immár negyedik alkalommal valósult meg a fogvatartottak művészetterápiás projektje a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága (BvOP) és a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács (NBT) együttműködésének köszönhetően. 2025 ősszén országszerte nyolc büntetés-végrehajtási intézetben mutatták be előadásait az amatőr fogvatartotti színjátszó csoportok „A nyolc boldogság – A Belső Út Színpada” című program keretében, amely a Biblia jól ismert idézeteit, a nyolc boldogság himnuszát adaptálta színpadra.

Az előadások, amelyek színpadra állításában – a korábbi évekhez hasonlóan – dr. Várnagy Andrea Liszt Ferenc-díjas zongoraművész, Erdemes-művész közreműködött.

- Tavaly jelentkeztem először ebbe a színházas csoportba. Egy olyan ismerősöm volt benne, akivel jó viszonyban vagyok, és ő ajánlotta. Soha életemben nem szerepeltem színházakban, színdarabokban, úgyhogy érdekel. Olyan társaság jött itt össze, akikkel jól megtaláltuk egymással a közös hangot – mesélte a szombathelyi darab egyik előadója.

A **Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézetből** a programba önkéntes jelentkezés alapján kiválasztott fogvatartottak az elmúlt hónapokban „Békességszerzés” címmel írták meg, és állították színpadra a **„Boldogok a békességszerzők, mert ők Isten fiainak nevezettek.”** hittétel nyomán készült színdarabot. A hónapokig tartó színházi felkészülést a Jézus Krisztus által elmondott, Máté evangéliumából származó Hegyi beszéd alapozta meg, amelyben a nyolc boldogság fogalmazódott meg. Az előadássorozatba bevont fogvatar-

tartak a belső vívódásaikat és a megélt tapasztalataikat felhasználva közvetítették az egyházi evangélium mondanivalóit.

A megjelenteket Németh Éva bv. ezredes, az I. Agglomeráció vezetője, a Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnoka köszöntötte.

- A múlt és a jövő, a hiba, az újrakezdés, az ejtőernyő jelen van mindenkinek az életében. Az összes olyan előadás, ami fogvatartotti közreműködéssel valósul meg, azt üzeni, hogy a változás, a megbékélés, a jóra való törekvés az soha nem késő. Csak föl kell ismerni, el kell gondolni azt, hogy mit tettek, és meg kell próbálni változtatni.

A **Veszprém Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézetben** a **„Boldogok a lélekben szegények, mert övék a mennyek országa.”** hittétel inspirálta az „Ítélszék” című előadás megszületését. A szabadságvesztésüket a veszprémi bv. intézetben töltő fogvatartottak Muraközy Erzsébet bv. őrnagy és Gyurácz Csaba bv. százados segítő közreműködésével állították színpadra

a darabot, amelyet a Veszprémi Petőfi Színház Latinovits-Bujtor Játékszínében mutatnak be. Az elítéltek úgy közelítették meg a témát, hogy bemutatták azt, hogy kik méltóak arra, hogy a mennyek országa az övék legyen, és azokat is, akik nem méltóak rá. A dráma a halál utáni csendben, a földi élet

zajától távol játszódik, ott, ahol a lélek leveti porhüvelyét, s megkezdődik a végső számvetés. Ez nem egy hagyományos bíróság: itt nincsenek ügyvédek, nincsenek tanúk, csak egy feddhetetlen bíró, és nyolc nő, akiknek minden döntése, cselekedete mérlegre kerül.

Mélykúton rendezték meg a **Pálhalmai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet** előadását. A **„Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságot, mert ők megelégtettek.”** című színdarab az igazságosság témáját járta körül – különös súlyt kapva egy olyan közegben, ahol a szabadságvesztés, a felelősségvállalás és az önvizsgálat mindennapi valóság. A darabban a szereplők saját életük tapasztalataiból merítve jelenítették meg az igazság keresését, az elkövetett hibákkal való szembenézést, valamint a jóvátétel és újrakezdés lehetőségét.

- Négy éve folyik ez a projekt, és mindenféle színdarabot már a deszkákra állítottunk, tehát volt itt musical, szatíra, krimi, dráma, de most elértünk egy olyan fokra, ahol valóban magas művészet volt, amit itt láthatott a közönség. Az a művészi eszköztár, amit a szereplők most itt bemutattak nekünk, az valóban azt mutatta meg, hogy a művészet az szabaddá tesz, és olyan gondolatokat is képes közvetíteni, amit érzünk, de nagyon nehezen tudunk megfogalmazni – nyilatkozta Várnagy Andrea, Liszt Ferenc-díjas magyar zongoraművész.

A **Tiszaöldi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet** Kultúrtermében került sor a **„Boldogok, akiket üldöznek az igazságért, mert övék a mennyek országa.”** című színdarab bemutatójára. A darab egy repülőtéren játszódik, ahol a vihar miatt késnek a járatok. A kényszerű várakozás különféle embereket hoz össze: egy sikerorientált üzletasszonyt, színészeket, egy hippit, az FBI embereit, a reptér személyzetét és egy bilincsből lévő rabot. A feszült helyzetben kibontakozó beszélgetések során mindannyian szembesülnek saját félelmeikkel, hibáikkal és előítéleteikkel. A bilincsből lévő rab találkozása azzal a hippivel, aki miatt börtönbe került, eleinte indulatokat és haragot szül, de a darab végére felismeri, hogy a bosszú és az üldözés helyett a megbocsátás hozhat megnyugvást.

A történet központi üzenete a megértés, az elfogadás és a belső béke fontossága.

A **Kalocsai Fegyház és Börtönben** mutatta be az elítéltek társulata a **„Boldogok, akik sírnak, mert ők vigasztalást nyernek.”** című színdarabot. A darabban megjelentek a 21. század kihívásai, a digitális világ, a túlpörgő világ és megjelent benne, hogy az ember ebben a világban hogyan tudja megtalálni elcsendesedését és azt a lelki egyensúlyt, amihez a vallás, az egyház, az Isten útmutatót nyújt, kinyújtja a kezét, amit csak meg kell fogni, de a rohanó világban ezt nem mindig vesszük észre, mert nincs rá idő. Eből a szempontból közelítették meg az egész darabot. A történet szerint egy anya keresi a gyermekét, hol fizikálisan, hol pedig az életben.

- Azt hiszem, hogy amit leginkább tapasztalok, és nagyon nagyra becsülök az elítéltek részéről, az az alázat. Ahogy próbálnak felnőni ahhoz a feladathoz, hogy ők valóban a színpadon állnak és üzeneteket közvetítenek az embereknek. Olyanfajta útmutatásokat, amik igazabbá és szebbé tehetik az életüket. Rengeteget próbáltak, nagyon sokszor a szabadidejüket áldozták föl. Az állomány tagjai is szívvel-lélekkel megtették mindent azért, hogy ez a produkció valóban maradéktalan legyen, és művészi színvonalat képviseljen. Olyan szívmengető, ahogy egymást tanítják az elítéltek, nagyon sok esetben szöveget mondani és beszélni – emlékezett vissza Várnagy Andrea, Liszt Ferenc-díjas magyar zongoraművész.

A **„Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek.”** című előadását a **Szegedi Fegyház és Börtönben** mutatták be. „Az életben semmi sem az, aminek elsőre látszik” – e gondolat köré fonódott a szegedi börtön színházi darabja. Az elítéltek – saját életükön, megtapasztalt fájdalmaikon és reményeiken keresztül szöttek történetet arról, mit is jelent valójában boldognak lenni. A cselekmény a „Fogadó a Kék Sárkányhoz” elnevezésű helyszínen játszódott, ahol a püspök, a katona, a pszichológus, az ügyvéd, a DJ, a „tékozló fiú”, a pankrátor, a bíró, a gázszerelő, az éjjeli őr, a politikus és az „álruhában” érkezett híres étteremkritikus találkozott. Mindannyian ugyanarra a kér-

désre keresték a választ: mi ad valódi értelmet az életnek, és honnan fakad az a béke, amit mindannyian boldogságnak nevezünk.

A **„Boldogok a tisztaszívűek, akik meglátják az Istent.”** címmel megalkotott színpadi előadás került bemutatásra a **Tököli Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben**. Munkájukat Emri László diakónus úr is segítette, aki szintén aktív szereplője lett az előadásnak. Tökölön évek óta tartó, egyediségnek számító hagyománya van, hogy a reintegrációs tisztek jó érzékkel választják ki a kiemelkedő énekhanggal és zenei tudással megáldott tehetséges fogvatartottakat, akik mára számos fellépést maguk mögött tudva alkotnak börtönzenekart. Nagy Balázs István bv. ezredes, a Tököli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnoka is megköszönte a darab létrehozásában közreműködők munkáját.

A **Közép-dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben** a „Hol van a szó” című színdarabot valósították meg, melyhez a hittétel szolgált alapul. A munkát Kecskésné Jámbor Gyöngyi, EFOP tanácsadó irányította. Az előadáson jelen voltak intézetünk társszerveinek képviselői, valamint Juhász Ferenc bv. alezredes, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága

Pártfogó Felügyelői Osztály osztályvezetője. Kárdási József bv. alezredes, intézetparancsnok beszédében a fogvatartottakat felkészítő személyi állományi tagok munkáját méltatta.

- A büntetés-végrehajtási szervezet számára kiemelten fontos az, hogy az új Bv. törvény szellemiségével összhangban a fogvatartottak részére fölkinálja azokat a kreditpont szerzésre alkalmas reintegrációs programokat, melyeknek köszönhetően a kategóriarendszerben azok a fogvatartottak, akik együttműködőek, pozitív irányba szeretnék alakítani a sorsukat bent, a büntetés-végrehajtási intézetekben tudjanak érvényesülni – kezdte sorait Kovács Mihály bv. ezredes, a BvOP Fogvatartási Ügyek Szolgálat vezetője. – Az ilyen jellegű művészetterápiás programok egyértelműen hozzájárulnak ahhoz a reintegrációs foglalkozáspalettához, ami segít a fogvatartottaknak abban, hogy kreditpontot szerezzenek, a szabadidejüket hasznosan tudják tölteni, és olyan struktúrált és szakemberek támogatásával nyújtott programban vegyenek részt, ami hozzátesz az ő életükhöz, a személyiségüket is fejleszti. Ehhez a művészeti programok egyértelműen jól hasznosíthatóak – zárta gondolatait az ezredes.

A SÖTÉT UTÁN IS JÖN FÉNY

- Krasznahorkai László üzenete a világnak

Írta: Szalai László Zoltán bv. őrnagy (BvOP)i

2025 őszén a világ irodalmi életének legnagyobb elismerése, az irodalmi Nobel-díj magyar kézbe került: Krasznahorkai László kapta. A díjat azzal az indoklással adták neki, hogy „látomásos és nyugtalanító műveiben, az apokalipszis árnyékában, az emberi lélek mélységeiből mégis a művészet erejét hirdeti.”

Ez nemcsak egy író győzelme, hanem egy országé is, és mindenkié, aki hisz abban, hogy a szavaknak, a gondolatnak, az emberi kitartásnak akkor is van ereje, ha éppen minden sötétnek tűnik.

Krasznahorkai László 1954-ben született Gyulán, egy csendes alföldi városban. Jogásznak készült, de hamar rájött, hogy nem a paragrafusok világa érdekli, hanem az emberi lélek útvesztői.

Már fiatalon írni kezdett – hosszú, nehéz, de gyönyörűen megfogalmazott mondatai miatt sokan „a magyar próza költőjének” nevezik. Világszerte ismertté a Sátántangó című regényével vált (1985), amelyből Tarr Béla rendezett legendás, több mint hétórás filmet. A történet egy pusztuló faluban játszódik, ahol a remény és a kétségbeesés kéz a kézben jár – mint az életben oly sokszor.

A sötétségben is ott a fény

Krasznahorkai világa első pillantásra nem könnyű. A regényeiben gyakran sivár tájak, magányos emberek, romló világok jelennek meg. De ha jobban megnézzük, mindig ott lapul bennük a hit – nem vallási értelemben, hanem az emberbe vetett hit. Az, hogy a legsötétebb helyzetekből is van kiút.

Egy interjúban egyszer azt mondta:

„Engem nem a pusztulás érdekel, hanem az, hogy mi marad meg utána az emberből.”

Ez a gondolat talán különösen fontos lehet azoknak, akik zárt világban élnek – börtönben, vagy akár a saját múltjuk súlya alatt.

Krasznahorkai történetei azt üzenik: bárhol vagy, az emberi lélek képes túlélni, és újrakezdeni.

A Nobel-díj átvételekor azt mondta:

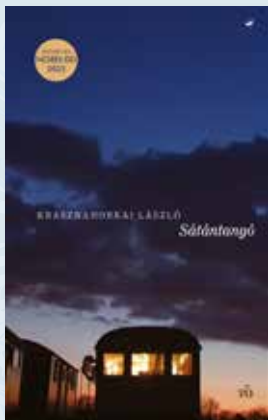
„Ha nem lennék magyar, és választhatnék, valószínűleg akkor is a magyart választanám, mert ilyen törekény és mesebeli nyelvről, mint a magyar, nem tudok.”

Krasznahorkai írásai nem könnyed szórakoztatásra valók – de nem is kell őket így olvasni. Sokkal inkább lelki tükrök; megmutatják, milyen törekény az ember, és mennyi erő van benne, ha nem adja fel.

Krasznahorkai nemcsak irodalmi díjakat nyert, hanem olvasókat is – szerte a világon. Japán szerzetesek, amerikai diákok, német filmrendezők mind benne találták meg azt a különös hangot, ami egyszerre mély, fájdalmas és mégis felemelő. Most, hogy Nobel-díjat kapott, talán mi, magyarok is újra felfedezzük, és nemcsak mint író, hanem mint embert, aki megmutatta, hogy a sötétségben is lehet látni – ha van bátorságunk odanézni.

Ha legközelebb nehéz napod van, és úgy érzed, minden elromlott, jusson eszedbe Krasznahorkai világa: még a legzordabb télben is ott rejlik a tavasz ígérete.

Könyvajánló

Sátántangó (1985)

A pusztuló faluban játszódó történet a remény és a csalódás körforgása. Nem könnyű olvasmány, de mélyen emberi – arról szól, hogyan próbálunk hinni valamiben, amikor már senki sem hisz semmiben.

Az ellenállás melankóliája (1989)

Egy különös vándorcirkusz érkezik egy kisvárosba, vele együtt a káosz és a változás. Ez a könyv arról szól, mit tesz velünk a félelem és a hatalom – és hogyan őrizhetjük meg az emberi tartást.

Seiobo járt odalent (2008)

Történetek a világ különböző pontjairól – művészekről, szerzetesekről, emberekről, akik a szépséget keresik a mindennapokban. A könyv üzenete: a művészet a lelki szabadság egyik formája.

BÖRTÖNÚJSÁG PÁLYÁZAT

Vers a reményről

EREDMÉNYHIRDETÉS

A Börtönújság 2025. évi I. lapszámában meghirdetett, **„Remény”** című pályázatra a fogvatartottak ezúttal is nagy lelkesedéssel neveztek. A korábbi évekhez hasonlóan most is rengeteg pályamű érkezett, amiért ezúton is köszönetünket fejezzük ki. Bátorítunk minden résztvevőt, hogy a jövőben is ragadjanak tollat, és osszák meg velünk a gondolataikat.

A beérkezett írások közül **Sóvári Márk** fogvatartott műve bizonyult a zsűri kedvencévé, ezzel elnyerve az első helyezést. A második helyet **Jantyik János** fogvatartott, míg a harmadik helyet **Bodor Szabolcs** fogvatartott érdemelte ki a kiemelkedő munkájával. A tavalyi évhez hasonlóan, idén is választottunk különdíjas alkotást. A különdíj nyertese nem más, mint **Lakos Tibor** fogvatartott.

Jelen lapszámunkban teljes terjedelmében közöljük a díjazott alkotásokat. Szívből gratulálunk minden résztvevőnek az értékes és kreatív írásokért!

A győzteseknek névre szóló emléklapot és az aktuális lapszám egy-egy tiszteletpéldányát juttatjuk el elismerésünk jeléül. Felhívjuk figyelmüket, hogy a postai úton beküldött pályázatokat sajnos nem áll módunkban visszaküldeni.

GRATULÁLUNK A NYERTESEKNEK!

I. HELYEZETT

Sóvári Márk (Váci Fegyház és Börtön)

Sóvári Márk

Váci Fegyház és Börtön

Remény

Messzi tájakon járok, mégis veletek,
 Szívemben őrzöm a csodálatos régi perceket.
 Egy asztal és kicsi fény, ahol éppen versemet írom én,
 S reménnyel várom, hogy újra otthon lehessenek én.

Édesanyám mosolya, édesapám szelíd szava,
 Testvérem hangja mely ma is haza hívna.
 Távolból hallom, mintha itt lenne még
 Szívem dobbanára üzen felé.

Hosszú az út, de nem törhet meg soha,
 Hisz erőm a családom mosolya.
 Hiszem, hogy pár év és nem választ el a távolság,
 Mert közös álom köt össze minket, ami lesz a valóság.

Rögös az út, de a hit bennem ragyog,
 Pár év és ígérem, otthon vagyok.
 Oly sokszor álmomban belépek a házba,
 S ti ölétek engem vadul, válasszokat nem várva.

Nem számít a távolság, nem számít az idő,
 Szívemben az öléis mindig erőt hoz elő.
 Reménnyel élek és az tart életben,
 Hogy egyszer karomba zárom családom, szépen szelíden.

Vác 2025.10.03

II. HELYEZETT

Jantyk János (Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet)

Börtönűjság - Verspályázat Téma: „A remény”

Jantyk János

1. pályamű: „Átkélet a jó” (dalszöveg)

Néha megdől az ég,
Ha nagyon valunk valakit,
Felidézük újra, - s újra,
A bűnök árát,
Kérjük a válaszokat,
Hol hibáztuk el,
Átkelünk halálodunk,
De senki nem felel.

Kérdésekkel kínáznak,
A hosszú éjjelek,
Mikor lassan felépülök,
Majd újra szédesek,
Nézem, ahogy változom,
Az életemben,
Új emberek börtönbe,
Mint egy süllyedő hajó.

Futadok a könnyeidet,
Nehéz tudanom,
Napok - napra gyengébb vagyok,
De nem tudhatom,
Csak nézem, ahogy változom,
Az életemben,
Remélve, a sok rossz után,
Átkélet a jó.

Solt, 2025. 08. 07.

III. HELYEZETT

Bodor Szabolcs (Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet)

PÁLYÁZAT:
„A REMÉNY”

Pályázó neve: BODOR SZABOLCS

Bodor Szabolcs:

A REMÉNY

Söpött házak során, ahol a leeresztett
 zsákok mögött bajok sok megbújt titka rejtkezt,
 addig Remény kése vágja majd tereád,
 ad majd erőt, munkát s földet gabonát.
 Ha boldogság egyedül s küzdessz e furcsa tornán,
 az életedben, a jobb esélyt szimatolva,
 megbotolva, mint rossz járda kövén, a sár,
 így kersz, imádkozol álmokra bukkanón.

Szép társunk, Remény, bánatunk nagy ellensége,
 sokkenes virágokat, szívünkben fel az égre,
 vágyunk tűzén a gond, mint pára föllibeg,
 lelkiünket is agyat mézzel ez tölti meg.

Sorsnak rongy holdját te kapad most erőre,
 és adj rá, új ruhát ezen esztendőre,
 hogy továbbmenjen s legyen benne takarás
 dobogó szívében az örök alvás!

Ereszkedj miközben falvakba, városokba,
 szépiúton töled a nít sorsod sáros odva,
 és szőlőid nélkül, hegyes király gyapjút
 nyiss be virágba és kastélyba egyaránt.

2025.10.12.

KÜLÖNDÍJAS

Lakos Tibor (Sopronkőhidai Fegyház és Börtön)

Reményteli uidám vers egy öreg bohóctól

①

Reményeim versebe szedni
megpróbálom én,
remélem, hogy reményteli
lesz e költemény.

③

Remélem, hogy látok én még
vadkirályság réteket
erdőn-mezőn barangolva
ezer csodát nézhetek.

⑤

Remélem, hogy nem túlzóak
az ih-felborolt vágyaim
S új életre szabadulva
elérhetem terveim.

⑦

Remélem, ha ih az idő
és pihenni mehetek,
mosoly ül majd az arcomon,
mert mindhalálig nevetek.

⑨

ui: Remélem, hogy uidámságom
önökre is átvetül,
és szerény kis írományom
az újba bekenül.

②

Remélem, hogy büntetésem
kétharmadnál veget ér,
kinyílik a börtönkapu,
hisz mindenkinél ez a cél.

④

Remélem, hogy egy kicsi házban,
új otthonra lelhetek
majd csirkéket nevelgetek,
s gondozom a kertemet.

⑥

Remélem, hogy egészésem
agq korra is megmarad
így életem végéig majd
elláthatom magamat.

⑧

Remélem a tisztelt zsűri
érti bohóc lelkeset,
s mosolygva olvasta el
REMÉNYTELI versemet.

Lakos Tibor

Sopronkőhidai Fegyház és Börtön,

Pályázat

PORTRÉ KÉSZÍTÉSE

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága pályázatot hirdet fogvatartottak részére.

A pályázat tárgya:

Egyedi, művészi portré elkészítése, amely ábrázolja a személyiséget és szellemiséget. Lehet önarckép vagy más személy, kitalált karakter, akár híres ember portréja is.

A méret és a technika szabadon választható (grafika, festmény).

A pályaműveket elektronikusan kérjük megküldeni (jpg., pdf.), a következő e-mail címre:

sajto@bv.gov.hu

A nyertes pályaműveket a következő lapszámunkban leközöljük, továbbá a győztesek részére névre szóló emléklapot és az aktuális lapszám egy tiszteletpéldányát is eljuttatjuk.

Beküldési határidő: 2026. május 1.

Szókereső

A rejtvényben 10 olyan szó rejtőzik, amelyek mind az adventhez kapcsolódnak. A szavak megtalálhatók vízszintesen, függőlegesen, átlósan, sőt visszafelé is – figyeljen minden irányra!

P	E	X	I	K	I	Y	U	R	S	G
B	R	J	E	E	B	S	S	N	Á	J
Q	Z	J	T	Y	S	B	M	N	Z	R
B	X	K	T	K	N	B	I	O	O	O
N	I	P	R	E	M	É	N	Y	K	V
Ú	R	O	Z	S	O	K	F	G	A	Ö
E	T	S	E	T	N	E	Z	S	R	W
Ó	T	L	Á	V	G	E	M	Ö	Á	L
A	Y	T	R	E	Y	G	M	G	V	C
D	R	L	I	F	I	Y	G	E	O	E
Q	U	F	H	H	G	K	I	Q	A	J

Sudoku

A játék célja, hogy a táblázat minden sorába, oszlopába és 3×3-as négyzetébe az összes szám 1-től 9-ig pontosan egyszer kerüljön. Logikára lesz szüksége – próbáljon következtetni, ne tipelni!

Jó fejtörést kívánunk!

	4	1	3	8	7			
	7		6			1		
			9	1		3		
9						4		8
	1						5	
	5							1
		2				8	4	6
4	3			2	6	7		
1								

	7	5			4			
		2			9			3
	4	9				2		
	1						2	
		3	7		2			9
	3			8		6		
		4					1	
2			9		5	7		4

		9			7	1		
1		8		2				
		4		9		5		8
4					3	7		
3						8	6	
		6			2	9	3	
			2				8	7
			7					
	1		9					

Mini skandináv

Fejtsse meg a keresztrejtvényt, és a meghatározásokra adott válaszok betűiből lassan kirajzolódik egy ismert idézet kezdete. Figyeljen minden részletre – a megfejtés egy különleges üzenetet rejt!

„....,biztosan nem számít, hogy a börtönkerítés melyik oldalán vagy.”				◆	HAWAII TÁNC	OSZTRÁK AUTÓJEL	LÉTELEMŰNK	KÁRTYA-JELZÉS	PÁRATLAN NYÚL!	◆
				1	▶	▶	▶	▶	▶	B
				UTCA, RÖVIDEN	▶	RÓMAI EGYES ÁG, NÉMETÜL	▶	TÁVIRATBAN: Ü	▶	
				KÖNNYEN BOMLÓ	▶	▶	▶	▶	LUXEMBURGI AUTÓJEL	▶
				MAGA, NÉPIESEN	▶	▶	▶	▶	VEGYJEL URÁN	
◆	2	PIROS, NÉMETÜL	BORÍTÓ-KOSÁR	▶	▶	▶	AUTÓJEL OROSZ	▶	▶	
			A TÖMEG JELE	▶	▶	▶	DÉLAFRIKAI HOLLAND	▶	▶	
FÉMPÉNZ	▶	▶	▶	▶	GÜMÖKÖR	▶	▶	▶	TÖKMAGI	▶
				▶	RÓMAI 500	▶	▶	▶	WÁGNER NYITÁNY!	▶
PARIPA	▶	▶	NEODÍMIUM VEGYJELE	▶	▶	VEGYJEL URÁN	▶	A MUNKA JELE	▶	
			ELEMI TÖLTÉS JELE	▶	▶	OMÁNI AUTÓJEL	▶	BOLTZMANN-ÁLLANDÓ	▶	NORMÁLIS ELOSZLÁS
◆	L	E	▶	▶	VIHAROS SZÉL	▶	▶	▶	▶	

217 nap – Wittner Mária emlékére

Írta: Kékesi Ágota (BVOP)

Büntetés-végrehajtási intézetek falai között készült el Koltay Gábor, Balázs Béla-díjas filmrendező „217 nap” című játékfilmje, amely az 1956 utáni megtorlások egyik legismertebb alakjának, Wittner Máriának sorsát követi végig. A történetet 2025. június 30-án mutatták be először az Uránia Nemzeti Filmszínházban. A film a Budapesti Börtönmúzeum szakmai támogatásával, valamint a Magyar Nemzeti Filmalap közreműködésével jött létre.

Az 1956-os forradalom Magyarország történelmének egyik legmeghatározóbb pillanata volt, hiszen ezen a napon a magyar nép felkelt a diktatúra ellen és küzdött a szabadságért, függetlenségért, valamint a demokratikus jövőért. Az utcákon nem csak férfiak, hanem nők - fiatal lányok is - küzdöttek, köztük az akkor csupán 19 éves Wittner Máriával, aki később a forradalom igazi szimbólumává vált. A film alapját a Corvin közti forradalmár személyes visszaemlékezései adják. Központi eleme egy megrendítő mélyinterjú Wittner Máriával, amely Koltay Gábor korábbi munkáiban már felbukkant.

A cselekmény részét képi az is, hogy valójában mit jelentett a börtönévek alatti folyamatos szellemi építkezés és annak segítségével milyen egyéni és közösségi értékek mellett kötelezte el magát. Az '56-os események sűrűjébe, talán még nem is tudatos elhatározás alapján került. Wittner Máriát a megtorlások idején első fokon halálra ítélték – nyolc hónapot töltött a siralomházban, kivégzésére várva. Végül a másodfokú ítélet életfogytiglani börtönre változtatta a büntetését.

A siralomház 217 napja, majd a teljes, 13 éven át tartó börtönévek során mély felismerések születtek benne: emberről, társadalomról, igazságról és hazugságról, hősiességről és becsstelenségről. Ennek hatására a rendszerváltást követő időszakról fáradhatatlanul dolgozott a forradalom eszméinek valóra váltásáért és az '56-os hősök emlékének megőrzéséért. Wittner Mária 2022. szeptember 14-én hunyt el. Emlékét tisztelettel őrizzük.

Börtönűség

MA MINDENT ÚJRA KEZDHETSZ

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának lapja

Felelős kiadó: Dr. Tóth Tamás bv. altábornagy

Főszerkesztő: Makula György bv. ezredes

Főszerkesztő-helyettesek: Rideg Anita bv. alezredes, Kovács Bettina bv. őrnagy

Szerkesztők: Kovács Bettina bv. őrnagy, Maris-Vidu Anita bv. hadnagy, Kékesi Ágota

A tartalom szolgáltatásban közreműködtek a bv. szervek sajtóreferensei.

Grafikai megjelenés / Illusztrációk: Nagy Gáborné

Fotó: Bornyi Márton, Katzer Dániel, Bozsik Anita bv. törzsőrmester
és az intézetek munkatársai

A szerkesztőség elérhetőségei

Cím: BvOP Kommunikációs Főosztály, 1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.

Telefon: +36/1/301-8144, **E-mail:** sajto@bv.gov.hu.

Nyomda: DUNA-MIX Kft., 2600 Vác, Barabás M. u. 1.